

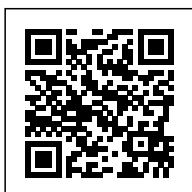
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VI. volební období

701/0

Návrh poslanců Bořivoje Šarapatky, Milana Šťovíčka a Tomáše Úlehly na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zástupce předkladatele: Šarapatka B. a další
Doručeno poslancům: 6. června 2012 v 15:37

Návrh

Zákon
ze dne 2012,

kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 58 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. a zákona č. 349/2009 Sb., se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Nárok na náhradu újmy podle tohoto ustanovení nevzniká ani netrvá na pozemcích ve vlastnictví státu.“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Předložená právní úprava by měla odstranit nejasnosti ohledně aplikace ust. § 58 odst. 2 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Ustanovení výslovně neřeší, zda lze náhradu vyplácet i subjektům, které hospodaří na pozemcích ve vlastnictví státu. Cílem novely je předejít případným soudním sporům vyvolaným absencí výslovné úpravy.

Novela je předkládána i v návaznosti na rozhodnutí Městského soudu v Praze, který svým rozsudkem čj. 21 Co 84/2011 – 64 ze dne 31. května 2011 nepřiznal nárok na náhradu újmy státnímu podniku s tím, že soud přihlédl i k tomu, že státní podnik sice hospodaří s určeným majetkem ve smyslu ust. § 2 odst. 7 zák. č. 77/1997 Sb. (o státním podniku) jako vlastník, neboť vykonává práva i povinnosti vlastníka, ale vlastníkem ani nájemcem není.

Finanční náhradu za ztížené zemědělské nebo lesní hospodaření podle návrhu nebude možné požadovat za újmu za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření na pozemcích, které jsou ve státním vlastnictví, na kterých stát sám deklaroval veřejný zájem na ochraně přírody

Zastoupení státní půdy v PUPFL (pozemky určené k plnění funkce lesa) v ZCHÚ, konkrétně na území I. zóny NP a CHKO, NPR, NPP, PR a PP činí necelých 59 % rozlohy vyjmenovaných ZCHÚ. Pokud porovnáваме pouze rozlohu PUPFL, tak poměr státní půdy činí 76,7 %.

Od zavedení institutu náhrady újmy do právního řádu v roce 2004 bylo o náhradu újmy v jednotlivých letech žádáno na státních pozemcích v územní působnosti AOPK ČR takto:

Za rok	Žádáno (mil. Kč)
2004	0
2005	197,7
2006	7,6
2007	14,6
2008	41,6
2009	67,6
2010	65,1

Většina přijatých žádostí od r. 2004 se týká lesních pozemků. Žádosti o náhradu za rok 2011 budou doplněny, lze očekávat posun s ohledem na platnou judikaturu – snížení počtu žádostí, zejména od Lesů ČR.

2. Odůvodnění navrhované právní úpravy

Novelizace je navrhována z důvodu potřeby urychleného řešení současné situace, kdy realizace veřejného zájmu je kompenzována prostředky státního rozpočtu i na pozemcích ve vlastnictví státu. Novelou bude dosaženo systémovější využití tohoto nástroje ve smyslu

kompenzace dopadů opatření ve prospěch plnění cílů ochrany přírody a krajiny pro obce, kraje a soukromé subjekty.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a rozpočty obcí a krajů

Novela zároveň neklade nároky na přípravu nových metodických či prováděcích předpisů a bude mít výrazně pozitivní dopad na státní rozpočet v podobě úspory řádově desítek milionů Kč. Lze očekávat výrazně nižší objem vyplacených náhrad podle § 58 zákona č. 114/1992 Sb. i úsporu v oblasti nákladů na právní zastoupení v soudních sporech (občanskoprávní nárok) a v neposlední řadě též odstranění administrativní zátěže spojené s administrací náhrad na státních pozemcích. Návrh zákona nemá dopad na veřejné rozpočty.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy ČR

Návrh zákona není v rozporu s ústavním pořádkem, ani neodporuje mezinárodním smlouvám, kterými je Česká republika vázána. Není v rozporu s právními akty Evropských společenství, ani s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

II. Zvláštní část

K čl. I

Doplněním věty v odstavci 2 je stanoveno, že nárok na náhradu újmy podle tohoto ustanovení nevzniká ani netrvá na pozemcích ve vlastnictví státu.

K čl. II

Účinnost zákona se navrhuje dnem jeho vyhlášení, a to z důvodu rychlého uvedení do praxe.

V Praze dne 16. května 2012

prof. Ing. Dr. Bořivoj Šarapatka, Csc.

Mgr. Milan Šťovíček

Mgr. Tomáš Úlehla

§ 58

Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření

(1) Ochrana přírody a krajiny je veřejným zájmem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.

(2) Pokud vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, vznikne nebo trvá v důsledku omezení vyplývajícího z části třetí až páté tohoto zákona včetně prováděcích právních předpisů nebo rozhodnutí vydaného na jejich základě a nebo z omezení vyplývajícího z opatření v plánech systémů ekologické stability krajiny podle § 4 odst. 1 újma, má nárok na její finanční náhradu. Tento nárok trvá i v případě převodu nebo přechodu vlastnického práva nebo práva nájmu. Nájemce pozemku může nárok uplatnit v případě zachovaného nároku vlastníka pozemku. Finanční náhradu nelze poskytnout současně vlastníkovi a nájemci téhož pozemku. Požádají-li o náhradu včas oba, poskytne se finanční náhrada pouze vlastníkovi pozemku. Nárok na finanční náhradu náleží vlastníku zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže nebo nájemci, který tyto pozemky oprávněně užívá, též v případě, že mu vznikne nebo trvá újma v důsledku omezení vyplývajícího z rozhodnutí, závazného stanoviska nebo souhlasu vydaného podle tohoto zákona. **Nárok na náhradu újmy podle tohoto ustanovení nevzniká ani netrvá na pozemcích ve vlastnictví státu.**

(3) Finanční náhradu podle odstavce 2 poskytne z prostředků státního rozpočtu příslušný orgán ochrany přírody na základě písemného uplatnění nároku vlastníka zemědělské půdy nebo lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže, nebo nájemce uvedeného v odstavci 2, jestliže je nárok na finanční náhradu a její výše prokázán doklady a podklady potřebnými pro posouzení nároku. Finanční náhradu nelze poskytnout současně vlastníkovi a nájemci téhož pozemku. Požádají-li o náhradu včas oba, poskytne se finanční náhrada pouze vlastníkovi pozemku. Nárok na finanční náhradu zaniká, pokud uplatnění nároku nebylo příslušnému orgánu ochrany přírody doručeno do 3 měsíců od skončení kalendářního roku, v němž újma vznikla nebo trvala.

(4) Příslušným orgánem ochrany přírody podle odstavce 3 jsou na území národních parků a jejich ochranných pásem správy národních parků, na území chráněných krajinných oblastí a jejich ochranných pásem správy chráněných krajinných oblastí a na ostatním území Ministerstvo životního prostředí přímo nebo prostřednictvím jím zřízené organizační složky státu.

(5) Pokud je vlastníku uvedenému v odstavci 2 nebo nájemci uvedenému v odstavci 2 poskytnut finanční příspěvek za omezení z důvodů ochrany přírody podle § 69 nebo náhrada podle zvláštního právního předpisu, 21d) náhrada podle odstavce 2 se o takto poskytnutou částku snižuje. Finanční náhradu nelze poskytnout současně vlastníkovi a nájemci téhož pozemku. Požádají-li o náhradu včas oba, poskytne se finanční náhrada pouze vlastníkovi pozemku.

(6) Ministerstvo životního prostředí společně s Ministerstvem zemědělství stanoví prováděcím právním předpisem podmínky poskytování finanční náhrady, vzor uplatnění nároku, jeho náležitosti a způsob určení výše náhrady v případech, kdy není stanoven zvláštním právním předpisem. 21e) Celková výše náhrady podle odstavce 2 nesmí přesáhnout částku, která je rozdílem mezi situací při uplatnění omezení podle odstavce 2 a situací, kdy by tato omezení nebyla uplatněna. Ve smlouvě podle § 39 nebo § 45c lze finanční náhradu upravit odchylně; finanční

náhrada však nemůže být vyšší, než umožňuje prováděcí právní předpis.

(7) Náhrada újmy podle odstavce 2 se neposkytne za omezení vyplývající z opatření uložených v důsledku nesplnění povinností stanovených tímto zákonem nebo jeho prováděcími předpisy.